

Музеј на отвореном „Старо село“ Сирогојно

Број: 35

Датум: 03.03.2026.године

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
МУЗЕЈА НА ОТВОРЕНОМ „СТАРО СЕЛО“
СИРОГОЈНО
ЗА 2025. ГОДИНУ**

1. Основни подаци о установи

- 1.1. Основни подаци
- 1.2. Делатност
- 1.3. Структура установе
- 1.4. Руководство установе
- 1.5. Финансирање рада установе
- 1.6. Оцена плана рада за 2025. годину

2. Превенција и заштита

3. Документација, обрада збирки и фондова, дигитализација

4. Програми у Музеју – радионице, промоције, фестивал, изложбе и публиковање

- 4.1 Реконструкција Бадње вечери
- 4.2. Оживљавање музејског домаћинства и реконструкција обичаја
- 4.3. Радионица заштите и конзервације дрвета
- 4.4. Радионица „Бојење ускршњих јаја“
- 4.5. Вашар старих заната и занимања
- 4.6. Изложба „Бојење вуне на традиционалан начин“
- 4.7. Радионица – Демонстрација израде „, прошћа „
- 4.8. Радионица за децу основне школе „Шта све знаш о традиционалној музици“
- 4.9. Програми Форума Словенских култура
- 4.10. Сени наших брда
- 4.11. Изложба „Златне руке занатске“ у Музеју Републике Српске
- 4.12. Фестивал +381 World Music festival Sirogojno 2025
- 4.13. Изложба „Ethno Couture Serbia,,
- 4.14. Трибина „Буди човек као Ђорђе,,
- 4.15. Издања Музеја

5. Медији, сајт и друштвене мреже

- 5.4. Представљање Музеја у медијима
- 5.5. Сајт Музеја и друштвене мреже

6. Програми сарадње са установама, удружењима и учешће на стручним скуповима

- 6.1. Програми сарадње са установама, удружењима и учешће на стручним скуповима у Музеју
- 6.2. Сарадња са сродним установама, секцијама и другим организацијама

7. Набавка опреме, нематеријалне имовине и инвентара

8. Текуће поправке, одржавање објеката и опреме,

9. Финансијски извештај

1. Основни подаци о установи

1.1. Основни подаци

Музеј на отвореном „Старо село,, Сирогојно је непрофитна установа културе која обавља музејску делатност, у складу са законом, и то послове заштите:

- комплекса „Старо село” Сирогојно, утврђеног Одлуком о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја и културних добара од великог значаја, донетом од стране Скупштине Социјалистичке Републике Србије, РС број: 69 од 28. јуна 1983. године („Службени гласник СРС”, број 28/83) за непокретно културно добро од изузетног значаја за Републику Србију;
- покретних културних добара у оквиру утврђених збирки Музеја;
- нематеријалног културног наслеђа.

Утврђене збирке Музеја су:

- **Етнографска збирка**, коју чине покретна културна добра, која имају посебан значај за упознавање друштвеног, привредног, историјског, културног и техничког развоја села Динарске регије са краја XIX и почетка XX века;
- **Уметничка збирка** коју чине покретна културна добра ликовне, примењене, наивне и маргиналне уметности, превенствено са тематиком везаном за Музеј, предмети од значаја за примењену уметност: таписерија, уметничка фотографија...

Музеј приказује традиционалан начин живота села Динарске регије, с краја XIX и почетка XX века, кроз градитељство, начин становања, привређивања, обичаје, у јединственој целини на отвореном простору, у ограниченом делу природног окружења означеног као музејско земљиште.

Музеј је основан Одлуком о оснивању Музеја „Старо село” у Сирогојну, донетом од стране оснивача: Скупштине општине Чајетина, на седници одржаној 10. јула 1992. године, Друштвеног предузећа „Сирогојно”, из Сирогојна, на седници Радничког савета одржаној 27. јула 1992. године и Скупштине општине Ужице, на седници Већа удруженог рада, одржаној 19. јуна 1992. године. Промена назива Музеја, у Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно, уписана је у регистар Трговинског суда у Ужицу, 2003. године.

Оснивач СО Ужице се Одлуком 01 број: 06-10/03 од 14. априла 2003. године, одрекао оснивачких права над Музејом, у корист Скупштине општине Чајетина. Оснивач СО Чајетина се Одлуком број: 631-01/05-01 од 27. маја 2005. године одрекао оснивачких права над Музејом, у корист Републике Србије.

Решењем Агенције за привредне регистре, БД 72299/2012 од 30. маја 2012. године, из Регистра привредних субјеката брисано је ДП „Сирогојно” из Сирогојна.

Од 1. јануара 2006. године оснивачка права над Музејом врши Република Србија. У циљу усаглашавања правног са фактичким стањем Општина Чајетина, као оснивач Музеја, Одлуком Скупштине општине Чајетина, Број: 02-17/2021-01 од 1. априла 2021. године, одрела се оснивачких права над Музејом у корист Републике Србије, а Одлуком Владе Републике Србије 05 Број: 022-3768/2021 од 28. априла 2021. године, Република Србија је преузела оснивачка права над Музејом.

У складу са Законом о музејској делатности, Музеј на отвореном „Старо село,, Сирогојно спроводи матичну музејску делатност за музеје на отвореном и музеје заједница.

1.2. Делатност

Делатност Музеја разврстава се према јединственој класификацији делатности у групу: 91.02 Делатност музеја, галерија и збирки. Претежна делатност Музеја је: делатност музеја на отвореном.

Музеј прикупља, чува, обрађује, систематизује, истражује, презентује и документује покретна културна добра, првенствено из области етнографије, као и нематеријално културно наслеђе од значаја за Републику Србију и у складу с тим истражује и евидентира добра која уживају претходну заштиту, утврђује покретна културна добра и предлаже културна добра од великог значаја, води регистре и документацију о културним добрима, чува и одржава покретна културна добра, прикупља, чува и обезбеђује архивску грађу од значаја за истраживање културних добара и историјат Музеја, спроводи мере техничке заштите (конзервација и рестаурација) покретних културних добара из збирки Музеја, спроводи мере техничке заштите (конзервација и рестаурација) на објектима у оквиру комплекса „Старо село“, систематизује културна добра у збирке, спроводи активности на истраживању, документовању, очувању и презентацији старих сеоских заната и занимања, обичаја, светковина и других видова нематеријалног наслеђа, обавља издавачку делатност, организује образовни рад путем јавних вођења, предавања и других информативно-образовних активности, организује рад музејске продавнице, кроз продају репродукција и копија музејских предмета, производа традиционалних заната и занимања, сувенира и публикација, обезбеђује туристичку понуду кроз боравак гостију, припрему и услуживање традиционалних јела у циљу промовисања културног наслеђа.

1.3. Структура установе

Организациона структура установе одређена је Статутом Музеја Број 85/3 од 18.априла 2022.године и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Музеју, број 277 од 27. октобра 2023. године

Правилником су систематизоване 24 врсте послова, укупно 30 извршилаца, а називи послова су одређени на основу Уредбе о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору.

Музеј обавља делатност у оквиру организационих јединица и то:
Одељење заштите културног наслеђа, у коме је образована Група за угоститељске послове;
Одељење општих и финансијских послова, у коме је образована Група за техничко одржавање.

У Музеју послове организације и руковођења процесом рада обавља директор.

1.4. Руководство установе

Установом руководи директор, који је именован из реда запослених, Решењем Владе Републике Србије, 24 Број 119-1666/2023 од 09. марта 2023.године.

Радам Музеја управља Управни одбор, кога именује Влада Републике Србије на перод од четири године. Надзор над пословањем Музеја врши Надзорни одбор, кога именује Влада Републике Србије на период од четири године. Влада Републике Србије, након истека мандата, донела је Решења о именовању председника и чланова Управног и Надзорног одбора Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно, 2021.године.

1.5. Финансирање рада установе

Установа се финансира из буџета Републике Србије и сопствених прихода.

1.6. Оцена плана рада за 2025. годину

Планиране активности у Музеју спроведене су у складу са Планом и програмом рада са мањим одступањима. Највећи број активности био је усмерен на превентивну заштиту и конзервацију, обраду документације и збирки и унос у базу Јединствени информациони систем за музеје, као и музејску комуникацију која је остварена кроз: радионице, изложбе, оживљавање музејске поставке, музички фестивал, затим кроз публиковање вредних издања и каталога. Унапређење платформе портала Музеја побољшало је видљивост програма и актуелних информација. Промоција Музеја са изложбама у земљи и иностранству, учешће на скуповима конференцијама у земљи и иностранству допринело је међуинституционалној и међународној сарадњи. Кроз текуће поправке, одржавање објеката и опреме, настављени су радови на санацији и поправци кровова на објектима у музејском комплексу.

2. Превенција и заштита

Конзерваторско-рестаураторски радови, превенција и заштита покретног културног добра је спроведена кроз основне активности на предметима из етнографске збирке Музеја. Редовно су вршени прегледи на сталној музејској поставци, како на предметима из Етнографске збирке, тако и на непокретним културним добрима. Конзервација је урађена на 37 експоната из збирке и осталим предметима из помоћних фондова. Укупно је скенирано и дигитално обрађено 272 конзерваторска картона; -Прегледан је сав конзервиран и рестауриран материјал Етнографске збирке, а који се налазио у конзерваторском атељеу. Одвојено је све што је могуће депоновати, спаковано у кутије одвојено бескиселинским папиром и депоновано у простор пројектном документацијом предвиђен за конзерваторски атеље за текстил.

На терену је пронађена слама потребна за препокривање објекта скривница у другом домаћинству музејске поставке. -Уредно рађена дезисекција и дератизација просторија сталне музејске поставке и конзерваторског атељеа.

3. Документација, обрада збирки и фондова, дигитализација

У току године су обављени сви послови везане за уредно и благовремено вођење музејске документације, припрему и давање потребних информација из оквира музејске документације.

Настављен је рад на издвајању предмета из колекције Сеоска ношња II (предмети смештени у привременом депоу, која броји око 182 предмета) из Етнографске збирке, и у току је завршни рад на стручној обради и припреми предлога за проглашење покретних културних добара.

4. Програми у Музеју – радионице, промоције, фестивал, изложбе и публикување

Током 2025. године одржани су бројни програми намењени посетиоцима Музеја. Програмски садржаји као што су: оживљавање музејске поставке, реконструкције обичаја, традиционални занати у занатским радионицама, посебне радионице са интерактивним учешћем посетилаца, презентације и промоције књига, изложбе, музички концерти одржани су у комплексу Музеја.

Музеј је посетило око 36 000 посетилаца од чега велики део чине деца предшколског и школског узраста.

4.1. Реконструкција Бадње вечери

Реконструкција Бадње вечери у аутентичном амбијенту динарске брвнаре – кућа првог музејског домаћинства - одржава се сваке године за посетиоце Музеја у складу са народним обичајима. И ове године приказан је ритуал сечења, уношења у кућу и налагања бадњака на огњишту, уношење сламе по којој деца пијучу око огњишта и постављање традиционалне посне бадње вечере. Заједно са кустосима програм приказују и сески домаћин и домаћица.

4.2. Оживљавање музејског домаћинства и реконструкција обичаја

У току године у музејском домаћинству ангажоване су домаћице, из села, како би се приближио начин живота, обичаји и занимања сеоског домаћинства у прошлости. Кроз сопствено искуство у породичној задрузи, домаћице посетиоцима приказују начин живота кроз свакодневне поделе послова: припремање хране на традиционалан начин, реконструкцију обичаја везаних за годишње празнике, стара женска занимања (гребенање и предење вуне, препредањем ткање, плетење, вез), сакупљање и сушење чајева и дивљег воћа. Посетиоци могу да разговарају и учествују у свим поменутих активностима са домаћицама.

4.3. Радионица заштите и конзервације дрвета

На радионицама организованим у Музеју рађено је на дрвеним зидовима неколико објеката у комплексу музеја.

Заштита и конзервација веома испошћених дрвених зидова била неопходна. Рађено је на објекату број 26 (чуварска служба, укупне површине са

унутарњом страном трема 39,62 m²) заштитом објекта број 2 (пријавница, чији су зидови били такође испошћени). На овај начин је најрационалније искоришћен сав материјал припремљен за рад и зидови свих објекта обухваћених овим радовима су заштићени у целости.

. У оквиру ових радова су извршена и инектирања ксилофагних инсеката на свим местима где су ови инсекти показивали активност.

4.4. Радионица – Бојење ускршњих јаја

Више од три деценије поводом великог хришћанског празника Васкрса, у Музеју се организује Радионица бојења и шарања ускршњих јаја. Циљ радионице је остао исти, упознавање деце са традиционалним обичајима шарања и бојења јаја и подстицање њихове креативности и инвентивности. На радионице „Празник шарених јаја,, учествовали су ученици Основне школе из Сирогојна и посетиоци Музеја.

4.5. Вашар старих заната и занимања

. Традиционална манифестација „Вашар старих заната и занимања“ одржан је и ове године у организацији Музеја на отвореном „Старо село,, Сирогојно, а под покровитељством Министарства културе Републике Србије. Посетиоци Музеја имали су прилику да се упознају са богатством нематеријалног културног наслеђа и умећем занатлија, мајстора заната. Грнчарски занат и своје производе представио је Милета Лазић, лончар из Злакусе. Милан Павић из Горјана корпе плетене од прућа, а Милорад Радовановић из села Пилице дрвене чутуре и чанкове. Вида Зимоњић из Крушчице лицидерске колаче и свилене бомбоне. Из суседног села дошли су и Савићи Милка и Раде који су приказали руком рађене народне ношње. Традиционалне опанке и начин израде приказао је опанчар Дејан Милосављевић, члан Удружења опанчара Србије. На вашару у Сирогојну је први пут а код посетилаца је владало велико одушевљење и интересовање за опанке. Дејан своје рукотворине излаже у Музеју опанчарстава село Раковица. Владе Ковчић из суседног села Рожанства изложио је дрвене качице и бурад разних димензија и демонстрирао качарски занат по коме је ово село познато. Владе и Нада Јолић из села Збојштица, традиционалне столарске производе, трonoшке столице, дрвене кашике, рамове за фотографије осликане и украшене фолклорним мотивима који приказују живот на селу, као и традиционалне музичке инструменте фруле и двојнице. Дечије играчке и копије музејских експоната од дрвета приказао је Драган Кљајић. Марко Јањић је показао шта се све, у духу традиције и у складу са здравом исхраном, још увек нуди у српским селима. То је пре свега мед и различити лековити производи од меда, затим разне домаће ракије, пекмез, слатко, воћни сокови и јабуково сирће. Мира Шишовић са Златибора изложила је велики број различитих врста чајева од златиборских лековитих трава, и поред тога и многе биљне тинктуре. Бака

Милијана Матовић са својом преслицом прела је вуну и на дружици препредала вуницу од које је плела чарапе на пет игала, а Драгица Матовић једна од многобројних плетилца Sirogojno сомрану демонстрирала је процес плетења одевних предмета од вуне са везом, који већ деценијама читавим светом проносе славу и име села Сирогојна као особене модне марке. Милена Поповић и Рада Гујаничић приказале су уникатне производе ручно рађене од вуне и плетени накит.

Начином излагања као и демонстрацијом израде поменутих производа, између занатлија и посетилаца остварен је непосредан контакт и спонтана узајамна размена искустава, евоцирање успомена на протекло време и завичајне приче. За млађе посетиоце, посебно за децу, ово је био несвакидашњи доживљај и искуство којим ће оплеменили своја до сада стечена сазнања, а изложене дечије играчке од дрвета привукле су посебну пажњу и судећи по њиховим изјавама то им се на вашару највише допало. Занатлије израду својих производа древном техником и старим алатима многим посетиоцима су били непознати или давно заборављени. Овако атрактиван и непосредан начин презентовања живог наслеђа, а истовремено и употребне вредности традиционалних занатских производа, сваке године, па и на овом Вашару, привукли су велики број посетилаца који су могли да узму учешће на радионицама како би сваки гост могао и сам да се опроба у изради различитих производа који и данас имају употребну вредност.

4.6. Изложба бојење вуне на традиционалан начин

У потпуности је реализован планирани музејски програм Изложба бојење вуне на традиционалан начин (природним материјалима) током јула месеца у Дворани Музеја.

Изложбом је обухваћен поступак у раду од сакупљања биљака за бојење, преко припреме боје, припреме вуне (бељење и прање) до самог бојења. Приказани су резултати у виду обојене вуне која је изложена заједно са пратећим текстовима који објашњавају поступак и читав низ фотографија које илуструју све што се дешавало.

У оквиру изложене фотодокументације се налазе и фотографије посетилаца музеја од којих су неки узели учешћа у раду радионице. Све заједно резултат је Радионице о бојењу вуне одржане 2016 године.

Изложба је изазвала велико интересовање посетилаца Музеја и значајно је посећена.

4.7. Радионица – Демострација израде „прошћа „

Програмом је реализована радионица израде оградe од плетеног пружа „прошће,, чиме је посетиоцима приказан традиционални начин оградивања окућнице и имања.

У сарадњи са Етно-стилом, нашим занатлијама Владом и Надом Јолић из суседног села и појединцима из Сирогојна којима је вештина овог заната позната, за посетиоце Музеја приказан је традиционалан начин ограђивања окућнице и имања. Израдом прошћа настала је ограда око првог домаћинства и дела привредних објеката музејске поставке, истовремено као изложба за посетиоце Музеја

4.8. Радионица за децу основне школе „Шта све знаш о традиционалној музици,,

Радионица традиционалне музике у Музеју на отвореном „Старо село“ у Сирогојну организована је у оквиру промоције аудио ЦД-а „Традиционална музика Западне Србије 2 и 3“. На диску су забележене песмаме које је Петар Јовановић, новинар радија Ужице, снимио на магнетофонским тракама 1978. и 1979. године у селима ужичког и златиборског краја. Ученици основних и средњих школа из Ужица и Чајетине, уз помоћ етномузиколога Бојане Николић Петричковић и етномузиколога Александре Прокић професора Музичке школе „Војислав Лале Стефановић“ из Ужица, учили су песме које су забележене на овом диску и на тај начин допринели очувању музичке традиције западне Србије. Песме су изведене на летњој позорници Музеја 08.06. 2025. године.

4.9. Програми Форума Словенских култура

Учесће на додели награде „Жива,, у организацији Форума словенских култура.

Номиновани музеји се представљају кратким презентацијама у званичном делу програма, затим на маркету за размену публикација и промотивног материјала и кроз најважнији сегмент међусобне сарадње и размене идеја за будуће програме и пројекте. Овогодишња награда је била реализована у Требињу, Република Српска, од 08. – 12.10. 2025. Музеј „Старо село“ је представио своје програме и публикације на маркету музеја у оквиру ове манифестације. Музеј „Старо село“ Сирогојно је члан Форума словенских култура од 2017. године. На осмој по реду ŽIVA AWARD 2022 додели награда која је одржана у Витешкој дворани Посавског музеја Брежице у Словенији, у конкуренцији 29 номинованих музејских установа из 9 земаља Музеј на отвореном „Старо село Сирогојно добитник је Признања за приповедање (Special recognitions for Storytelling).

4.10. Сени наших брда

Пројекат „Сени наших брда,, посвећен је прикупљању и дигитализацији података о ратним меморијалима и учесницима Балканских и Првог светског рата на територији општина Чајетина, Пожега и Нова Варош. Циљ пројекта је очување и јавно доступно представљање културно-историјског наслеђа овог дела Западне Србије, кроз детаљну евиденцију и дигитално мапирање споменика, гробаља и других локација које сведоче о догађајима и личностима из периода 1912-1918.године. Теренска истраживања ратних меморијала ослободилачких ратова завршена су у Општини Чајетина и Пожега.

Овим пројектом унапређује се колективно сећање, подстиче поштовање према жртвама које су не тако давно поднели наши преци борећи се за слободу.

Истовремено, створиће се јединствена и јавно доступна база података која доприноси очувању историјске грађе, али и отвара нове могућности за истраживање, образовање и комеморацију.

4.11. Изложба „Златне руке занатске,, гостовање у Музеју Републике Српске

У оквиру манифестације „Дани Србије у Републици Српској“ под покровитељством Министарства културе Републике Србије у периоду од 22. октобра до 14. новембра у Музеју Републике Српске гостовала је изложба „Златне руке занатске“ посвећена занатлијама, носиоцима знања и вештина који своја умећа примењују у ручној изради традиционалних производа, који су и данас тражени. Обухваћени су занати од значаја за Златиборски округ. Осим Злакуског лончарства, уписаног 2020. године на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, представљени су и следећи занати и вештине домаће радиности: Израда дрвених чутура у селу Пилица, Дрводељски занат, Качарски занат, Столарски занат, Корпарско-плетарски занат, Прављење катрана и луча, Израда народне ношње, Ткање, Плетење, Вез, Лицидерски занат, Припрема биљних производа на традиционалан начин (колач од шљива, ракија, џем, слатко, мед и пчелињи производи), Припрема производа од млека на традиционалан начин (кајмак и сир), Припрема производа од меса на традиционалан начин (пршута, сланина, кобасица). Од презентованих традиционалних занатских техника у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа Републике Србије уписани су: Израда дрвених чутура у селу Пилица, Шљивовица, Знања и вештине прављења кајмака, док је елемент Друштвене праксе и знања у вези са припремом и коришћењем шљивовице (који обједињује низ знања потребних за припрему шљивовице у домаћинствима, њену примену у свакодневној обичајној пракси, а обухвата и узгој специфичних сорти шљива, као и традиционалне занате повезане са израдом употребних предмета који чине сасатвни део ове праксе) уписан 2022. године на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

4.12. Фестивал +381 World Music festival Sirogojno 2025.

Шести фестивал светске музике од 29.јула до 02.августа 2025.године .

- првог дана фестивала, 29.јула публици се представио НЕНАД ВАСИЛИЋ ТРИО, јединствен спој цеза и балканског звука
- 30.јул наступала је група ЛЕГЕНДЕ , јединствен спој попа и фолклорне музике, летња позорница Музеја
- 31.јула женска певачка група РАСИА, звук прошлости у ритму садашњости
- 31.јула наступао је ТАНОС СТАВРИДИС ДУО, интимна магија хармонике и балканских звукова.

Програм је извођен на летњој позорници и у Дворани Музеја и концерте је пратио велики број посетилаца Музеја.

4.13. Изложба „Ethno Couture Serbia,,

Изложба представља спој раскошне српске традиције и високе моде. Изложба фотографија и видео материјала трансформише традиционалне ношње у ванвременске, модерне модне креације истичући лепоту народног стваралаштва на савремен начин. Изложба је гостовала и у српском културном центру „Иво Андрић“ у Пекингу а у Музеју је отворена на дан Музеја и музејску славу Огњену Марију.

4.14.Трибина „Буди човек као Ђорђе,,

Уз велики број посетилаца и заинтересованих грађана у дворани Музеја одржана је тибина „Буди човек као Ђорђе,, посвећена стваралаштву и животу Ђорђа Марјановића. Трибину су реализовали чланови Асоцијације за студије популарне музике из Београда заједно са кустосима Музеја, а присуствовао је и син Марко Марјановић.

4.15. Издања Музеја и објављени радови код других издавача

Књига „Стазама давнина Босе Росић,, представља професионални и животни портрет етнолога, музејског саветника Босе Росић која је осамдесетих година прошлог века радила са групом стручњака, на чијем челу је био архитекта Ранко Финдрик аутор пројекта музеја, на реализацији пројекта данашњег Музеја на отвореном „Старо село,, Сирогојно.

Књига садржи пригодне текстове Босиних сарадника и пријатеља, делови су илустровани фотографијама свих периода Босине каријере са акцентом на стварању сирогојнског модног чуда и учешћу у периоду настанка Музеја. Књигу је приредио сарадник Музеја Зоран Јеремић из Ужица а штампана је у штампарији Бирограф у Земуну. Тираж публикације био је 400 примерака.

Штампан је Каталог манифестације Вашар старих заната и занимања.

Текст и фотографије Музеја објављене су у билтену који се користи у авионима АИР Србија.

Фотографија објекта из музејске поставке поново ће се наћи на маркама Поште Србије.

Рад кустоса Музеја „Нема славља без чутуре“ објављен у часопису Пољопривредников пољопривредни календар: нова знања, достигнућа, искуства, Нови Сад 2025.

5. Медији, сајт и друштвене мреже

5.4. Представљање Музеја у медијима,

И ове године настављени су послови на ажурирању и постављању материјала за Инстаграм и Фејзбук страницу и YouTube канал Музеја.

Сарадња са медијима одржава се перманентно кроз размену информација и слање обавештења из Музеја.

У току године о раду и програмима Музеја објављени су текстови о свим важним догађајима Музеја. Највећи број радова објављен је у Политици и

Магазин Политика (Бранко Пејовић) и Вестима. Представљање Музеја различитим медијима: –ТВ Прва, ТВ Пинк, ТВ Агро, ТВ Чајетина, БН, ТВ Телевизија Чајетина, „Агенција ЗООМ“ и портали „Ужице медиа“, Ужичка република прес, Радио Луна, Информера и Огласна табла су дали значајан допринос у преношењу тачних информација о раду и дешавањима у Музеју.

На првом дечијем фестивалу „Братић,, одржаном у Ужицу најмлађи ужичани информисали су се о раду Музеја и о митским бићима ужичког и златиборског краја.

5.5 Сајт Музеја и друштвене мреже

Настављен је рад на концепту активних целина на сајту са акцентом на дешавања и истицање основних параметара у раду Музеја. Нове целине креиране су кроз три сегмента.

- Банер са истицањем актуелних и знајчајних програма и целина ажуриран је 5 пута у току године са актуелним информацијама и истакнутим фотографијама.
- Други сегмент су дешавања, информације и програми у форми најаве, обавештења и извештаја са конкретних музејских дешавања или дешавања у којима учествује музеј. У току године постављено је 17 информативних целина у оквиру одељка Дешавања
- Трећа целина су сегменти који чине Музеј, поставка, објекти различитих намена. У одељку Администрација постављени су правно-економски извештаји, планови и друга акта.

Резултат на унапређењу портала и његовој активности је на одличном нивоу.

Кустоси Музеја креирали су и организовали динамику постављања садржаја на друштвене мреже Музеја, што је резултирало повећањем видљивости и препознатљивости програмских активности Музеја.

И ове године настављена је сарадња на достављању података у вези капиталног пројекта “Дигитализација туристичке понуде Србије” који има за циљ успостављање националне дигиталне платформе која ће објединити основне потребне информације о свим туристима значајним локалитетима и манифестацијама. За потребе израде платформе ажурно су достављени сви тражени податци за локалитет Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно.

6. Програми сарадње са установама, удружењима и учешће на стручним скуповима

У оквиру манифестације „Дани Србије у Републици Српској“ под покровитељством Министарства културе Републике Србије у периоду од 22. октобра до 14. новембра у Музеју Републике Српске гостовала је изложба „Златне руке занатске“ посвећена занатлијама, носиоцима знања и вештина који своја умећа примењују у ручној изради традиционалних производа, који су и данас тражени. Обухваћени су занати од значаја за Златиборски округ.

Сарадња за Народним музејом Ваљево у оквиру пројекта „Воденичарски занат у Србији (други део)“.

Учешће у раду Редовне седнице Музејског друштва Србије одржане 9. маја 2025. у Музеју Југославије у Београду, где су после седнице чланови МДС-а обишли сталну поставку Музеја Југославије и присуствовали приређеном програму посвећеном Дану победе.

Учешће на Свечаној седници Скупштине Музејског друштва Србије у организацији Музејског друштва Србије и Музеја у Смедереву (29-30. септембар).

Одржана је Свечана седница МДС-а на којој су додељене награде „Михаило Валтровић“, а потом и радни део Скупштине као и стручно вођење кроз сталну поставку Музеја у Смедереву и обилазак Смедеревске тврђаве (грађене у 15. веку по налогу деспота Ђурђа Бранковића) последње српске престонице средњег века, Виле „Златни брег“ – некадашњег летњиковца династије Обреновић.

Учешће у раду електронске седнице Етнолошке секције МДС-а одржане у периоду 23-30. мај 2025. на којој је разматран план рада Секције за наредни период.

Учешће у раду Статусне комисије за утврђивање статуса самосталног стручњака у култури при Музејском друштву Србије, репрезентативном музејском удружењу

Учешће у раду Стручног скупа Етнолошке секције Музејског друштва Србије на тему „Култура исхране“ у организацији Етнолошке секције одржаног у Етнографском музеју у Београду. Тема излагања кустоса била је: „Ћешке : традиционално јело“.

На позив уредништва Зборника о Породичној слави (Етнографски музеј Београд) написан је и објављен рад кустоса Музеја : *Генерација за наслеђе-млади и породична слава* који ће бити објављен у току ове године.

Сарадња са Центром за нематеријално културно наслеђе на презентацији нематеријалног културног наслеђа које се штити и представља у Музеју.

7. Набавка опреме, нематеријалне имовине и инвентара

Планом и порограмом рада Музеја на отвореном „Старо село,, Сирогојно, предвиђена је замена дотрајале рачунарске опреме те је извршена следећа набавка: два компјутера са мониторима и тастатуром, три мобилна телефона, штампач.

Замењена је и дотрајала опрема за кухињу крчме и набављен је недостајући инвентар.

Завршена је ревизија акта План управљања отпадом који је донет 2019.године, у складу са Законом о управљању отпадом (Сл.гласник РС бр.36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 – др.закон и 35/2023).

Актом је идентификован отпад који настаје у целокупном пословању установе: од конзерваторске радионице, затим гуме од службених возила, затим отписана рачунарска опрема, опрема за кухињу крчме и други отпад. Актом је дат преглед приоритетних мера које је потребно преузети у наредном планском периоду.

8. Текуће поправке, одржавање објеката и опреме,

Наставак санације и поправке кровова на објектима у музејском комплексу. Завршени су радови на крововима објеката бр. 39 и 41 конак.

Извршена је комплетна демонтажа дашчаног кровног покривача и урађен конзерваторски третман постављеног крова. Програм је реализован у складу са мерама техничке заштите, техничком документацијом коју је израдила надлежна установа заштите, Републички завод за заштиту споменика културе из Београда, који истовремено врши и надзор над извођењем радова.

У објекту -Дворана музеја завршени су радови на адаптацији санитарног чвора за особе са инвалидитетом, старије и слабо покретне особе.

У првом и другом домаћинству музејске поставке, замењене су дотрајале дрвене капије као и капија на улазу у музејски комплекс.

Ограда од прошћа настала на радионици, замењена је делом око првог домаћинства музејске поставке.

У музејској поставци објеката другог домаћинства извршени су радови на поправци сламнатог крова објекта скривница. Кров је био оштећен услед временских непогода и јаког ветра.

Замењене су и информативне табле као и кућишта за смештај хидрантске мреже.

9. Финансијски извештај

-у прилогу

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2025.ГОДИНУ

I ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА

Установе културе	62 316 396,62
------------------	---------------

Укупно:	62 316 396,62
----------------	----------------------

II СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Приходи од продаје добара и услуга-улазница	5 839 300,00
Приходи од продаје добара и услуга-пrenoћиште	1 913 181,02
Приходи од продаје добара и услуга-,крма,кухиња	12 974 427,86
Примања од продаје робе за даљу продају-стари занати	3 415 489,79
Примања од продаје робе за даљу продају-пријемница	500,00
Примања од продаје нефинансијске имовине	27 000,00

Укупно:	24 169 898,67
----------------	----------------------

III Суфицит из претходних година	8 032 647,44
---	---------------------

Укупно I, II,III	94 518 942,73
-------------------------	----------------------

РАСХОДИ

Расходи за запослене

Бруто плате	38 820 673,50
Социјални доприноси- на терет послодавца	5 881 332,17
Боловање преко 30 дана	74 360,41
Накнаде трошкова за превоз	1 717 534,92

Поклон пакетићи за децу	18 000,00
Солидарне помоћи запосленима	564 274,33
Јубиларне награде	904 443,43
Отпремнине за одлазак у пензију	490 025,25
Трошкови путовања у земљи	532 838,23

Укупно:

49 003 482,24

Стални трошкови

Трошкови платног промета	8 381,77
Енергетске услуге (тр.ел.енергије и дрва)	2 526 146,53
Комуналне услуге (вода, смеће)	362 026,92
Услуге комуникација (телефон, пошта, интернет)	590 412,39
Трошкови осигурања	301 555,53
Остали трошкови	4 188,00

Укупно:

3 792 711,14

Материјални трошкови и услуге

Издаци за гориво-уље и мазива	433 322,44
Канцеларијски материјал	118 159,44
Средства хигијене	239 571,84
Одржавање службених возила	163 513,81
Регистрација службених возила	232 690,57
Текуће инвестиционо одржавање опреме	372 567,27
Компјутерске услуге -софт.за рач.и касе фиск.	354 055,52
Санитарни услуге	76 860,00
Стручна литература за редовне потребе запослених	156 200,00
Потрошни материјал-кухиња и апартмани	84 362,29
Плин за крчму и кухињу	35 000,00
Услуге прања и пеглања веша	235 625,00
Објављивање огласа –јавне набавке	14 868,00
Остале опште услуге	6 000,00
Материјал за паковање робе у прод.старих заната	61 267,30
Ангажовање додатног рада у кухињи и крчми	1 039 161,06
Репрезентација	199 060,00
Остале стручне услуге (надзорни орган и премер објеката)	390 000,00
Трошкови штампе улазница, флајера, јеловника	224 520,00
Адвокатске услуге	347 257,10
Остали материјални трошкови	11 332,80
Трошкови рада комисија за јавне набавке	192.901,23

Трошкови набавке ситн.инвентара	141 542,00
Набавка робе за кухињу и крчму	5 486 560,06
Судске таксе	36 346,00
Новчане казне и пенали по решењу судова	1 225 973,16

Укупно:

11 878 716,89

Издаци за нефинансијску имовину

Израда премера по прој.докум.за Сенило-надстрешница за муз.експон.	155 000,00
Рачунарска опрема и дигитрон за ред.делатност	172 656,00
Мобилни телефони	57 360,01
Опрема за домаћинство и угоститељство (шпорет у кухињу)	63 490,00
Набавка моторне тестере	50 350,00
Издаци за набавку робе за даљу продају	<u>2 233 729,60</u>

Укупно:

2.732.585,61

Заштита и презентације

Адаптација санит.чвора у Дворани музеја за особе са инвалидитетом	3 592 526,40
Текуће инвестиционо одржавање објеката	5 575 815,97
Озелењавање и одржавање музејског комплекса	93 980,04
Одржавање интернет презентације Музеја	111 840,00
Материјал за конзерв.и заштиту	44 233,50
Обележавање традиционалних празника и Слава Музеја	10 479,15

Укупно:

9 428 875,06

Програмске активности

Вашар старих заната и занимања	389 273,40
Оживљавање музејског домаћинства и реконстр.обичаја	802 406,80
Радионица заштите и конзервације дрвета	507 558,35
Демонстрација израде прошћа	567 000,00
Радионица за децу основне школе „Шта све знаш о трад.музици	74 306,28
Сени наших брда –истраживање	617 283,96
Публикација Стазама давнина Босе Росић	735 300,00
Изложба за Славу музеја –EthnO Couture Serbia	160 711,13
Трибина у оквиру догађаја-Буди човек као Ђорђе Matine Ђорђа Марјановића	15 000,00
Фестивал +381 World Music festival Sirogojno	1 483 284,30
Форум Slovanskih kultur	119 664,05
Дани Републике Србије у Републици Српској	171 296,45

Ревизија Плана управљања отпадом

279.000,00

Укупно:

5 922 084,72

Укупно расходи и издаци

82 758 455,66

Укупно приходи и суфицит из 2024.год.

94 518 942,73

Укупно расходи и издаци

82 758 455,66

Вишак прихода и примања-укупан суфицит

11 760 487,07

МУЗЕЈ НА ОБОРНОМ
Директор
Светлана Балдовић Шијаковић
СТАРО СЕЛО
СМРСКОЈНО
1